

Tilkendegivelse i faglig voldgiftssag FV2015.0031

CO-industri

for

Fagligt Fælles Forbund

(advokat Jesper Kragh-Stetting)

mod

DI Overenskomst 1 v/ DI

for

JKS A/S

(advokat Lars Bruhn)

Uoverensstemmelsen angår, om en lokalaftale i en brugervirksomhed om heltidsbeskæftigelse i tilfælde af weekendarbejde hindrer, at en vikar ansættes tidsbegrænset til at udføre weekendarbejde i brugervirksomheden i 2 x 4 timer i 2 weekends (lørdag og søndag), jf. herved Industriens Overenskomst § 10 og § 11, Protokollatet om implementering af direktiv om deltidsarbejde (bilag 15 til overenskomsten), Protokollatet om vikarbureauer (bilag 17 til overenskomsten), jf. også Industriens Organisationsaftaler, samt deltidslovens § 4 a.

Klager har nedlagt påstand om,

- 1) at indklagede, DIO 1 v/ DI for JKS A/S, skal anerkende, at den ugentlige og daglige arbejdstid for medarbejdere, der udfører weekendarbejde, er udtømmende reguleret ved 6. afsnit under overskriften arbejdstid i lokalaftale nr. 3.2 af 28. november 2012, og
- 2) at indklagede skal efterbetale As løn i overensstemmelse hermed for de perioder, hvor han har udført weekendarbejde på virksomheden, med tillæg af procesrente fra de enkelte ydelsers forfaldstid.

Indklagede har påstået frifindelse og har nedlagt selvstændig påstand om,

- 1) at klager, Co-industri, skal anerkende, at Industriens Overenskomst og lokalaftaler under denne ikke forhindrer aftaler om deltidsarbejde på mindst 8 timer om ugen, heller ikke når arbejdet foregår som weekendarbejde efter overenskomstens § 10.
- 2) at CO-industri for 3F og A skal anerkende, at indklagede virksomhed, JKS A/S, ikke skylder løn til A i anledning af, at han har arbejdet 8 timer på et weekendhold efter overenskomstens § 11.

Klager har taget bekræftende til genmæle over for indklagedes selvstændige påstand 1 og har påstået frifindelse for indklagedes påstand 2.

Sagen blev mundtligt forhandlet den 27. oktober 2015 med undertegnede fhv. højesteretsdommer Poul Sørensen som opmand.

Der blev afgivet forklaring af underdirektør Søren Ingemann, JKS A/S.

Efter bevisførelse, procedure og votering kunne der ikke opnås enighed eller flertal for en afgørelse blandt de af hver af parterne valgte medlemmer af voldgiftsretten. Afgørelsen træffes derfor af opmanden.

Der var enighed om at afslutte sagen i overensstemmelse med opmandens tilkendegivelse, hvorefter indklagedes påstande idet hele ville blive taget til følge.

Baggrunden for sagen

I brugervirksomheden, Grundfos A/S, har der i hvert fald i de sidste 10 år og muligt i længere tid været indgået en lokalaf tale om weekendarbejde. I den påberåbte lokalaf tale 3.2 af 28. november 2012 hedder det bl.a.:

Indledning og formål

Denne aftale gælder for medarbejdere, der arbejder på weekendhold. Overgang til weekendarbejde baseres på frivillighed fra den enkelte medarbejders side.

Arbejdstid

...

- Nedenstående arbejdstidsplaner bør som udgangspunkt anvendes:

Arbejdsplan 1: Fredag 21:30 til lørdag 10:00 og lørdag 22:30 til søndag 11:00

Arbejdsplan 2: Fredag 21:30 til lørdag 10:00 og søndag 11:00 til søndag 23:30

Arbejdsplan 3: Lørdag 10:00 til lørdag 22:30 og søndag 11:00 til søndag 23:30

Aflønning

Weekendarbejdere aflønnes efter gældende overenskomst, dog skal aflønningen som minimum svare til, hvad man ville have tjent på en 37 timers arbejdsuge på daghold. Dette gælder uanset, hvilken arbejdstid den pågældende medarbejder har på weekendhold. ...

I en ekstraordinær situation var det for brugervirksomheden nødvendigt at udvide med et ekstra weekendskift og i tilknytning hertil anvende en vikar i to weekends. Da der var tale om en såkaldt rød EGA arbejdsplads, måtte vikaren kun stå på arbejdspladsen i 4 timer, og det var ikke muligt at aflaste medarbejderen andetsteds. I den forbindelse indgik det indklagede vikarbureau, JKS A/S, den 7. august 2014 aftale med A om en tidsbegrænset vikaransættelse med Grundfos som ansættelsessted i 2 weekends med en ugentlig arbejdstid på 8 timer, hvor arbejdstiden var placeret lørdag og søndag, og hvor timelønnen var aftalt svarende til den ugentlige arbejdstid.

På et fællesmøde den 12. december 2014 gjorde arbejdstagersiden gældende, at vikaransættelsesforholdet var i strid med Grundfos' lokalaftale om weekendarbejde samt bilag 17 til og § 10, stk. 3 og 4, i Industriens Overenskomst. Tilsvarende har klager i sit klageskrift henvist til, at det af lokalaf-talen, dvs. arbejdstidsplanerne, udtrykkeligt fremgår, at den ugentlige arbejdstid for weekend-arbejde udgør 24 timer. I replikken, hvor klager tog bekræftende til genmæle over for indklagedes påstand 1, har klager anerkendt, at deltidsbeskæftigelse inden for rammerne af Industriens Overenskomst § 10 fastlægges ved den lokalaftale, som etableringen af weekendarbejde fordrer, men har over for indklagedes påstand 2 gjort gældende, at JKS og brugervirksomheden ikke uden at iagt-tage lokalaf-talen selv kan afgrænse den enkelte vikars arbejdstid. A var dermed vikar og ikke deltidsansat.

For så vidt i overensstemmelse hermed har det under den mundtlige forhandling været klagers hovedsynspunkt, at vikarprotokollatet (bilag 17 til Industriens Overenskomst) gør udtømmende op med vikaransættelser, der sker hos vikarbureauet, og som dermed ikke er omfattet af reglerne om deltidsansættelse.

Opmandens begrundelse

Ifølge Industriens Overenskomst § 10 om weekendarbejde er den ugentlige arbejdstid ved sådant arbejde 24 timer, der normalt placeres på lørdage og søndage med 12 timer hver dag (stk. 3), og en weekendarbejder kan alene beskæftiges i hele uger (stk. 7). Grundfos' lokalaf-tale om weekendarbejde er i overensstemmelse hermed. Såvel Industriens Overenskomst § 10 som Grundfos' lokalaf-

tale om weekendarbejde må, som det i hvert fald under den mundtlige forhandling er ubestridt, forstås i lyset af den præceptive lovgivning om deltidsarbejde og i overensstemmelse hermed Industriens Overenskomst § 11 om deltidsarbejde. Disse regler forudsætter en forholdsmæssig aflønning af deltidsansatte medarbejdere, og i overenskomstens § 11, stk. 4, er der indeholdt et udtrykkeligt forbud mod at yde deltidsbeskæftigede ”nogen form for lønmæssig kompensation, fordi arbejdstiden er kortere end den normale”. Uanset den bastante bestemmelse i lokalaftalen om mindsteaflønningen for weekendarbejde – for så vidt svarende til Industriens Overenskomst § 10, stk. 3 og 7 – vil eventuelle deltidsansatte hos Grundfos således alene have krav på og ret til en forholdsmæssig aflønning, hvis de måtte deltage i weekendarbejde.

Det må, som sagen er forelagt under den mundtlige forhandling, forstås at være i overensstemmelse hermed, at klager har taget bekræftende til genmæle over for indklagedes påstand 2.

Deltidslovens præceptive regler gælder ligesom Industriens Overenskomst § 11 om deltidsbeskæftigelse selvsagt også for de vikarer, der – som A var blevet det – ansættes af et vikarbureau, der er medlem af DI. Og når vikarbejdet foregår på en virksomhed, der som Grundfos er omfattet af Industriens Overenskomst, er vikarbejdet ifølge protokollatet om vikarbureauer også omfattet af de for arbejdsfunktionen bestående lokalaftaler og kutymen i brugervirksomheden.

Allerede som følge heraf og i øvrigt med henvisning til forbuddet mod overkompensation i Industriens Overenskomst § 11, stk. 4, må såvel indklagedes frifindelsespåstand som tillige indklagedes selvstændige påstand 2 i det hele tages til følge.

Hver part bærer egne omkostninger og skal betale halvdelen af opmandens honorar mv.

København den 4. november 2015

Poul Sørensen